

Lituanistinių mokyklų mokymai: naujos kompetencijos ir praktiniai įgūdžiai mokytojams iš 10 šalių

Šiuolaikiniame lituanistiniame švietime nuolatinis mokytojų ir vadovų tobulėjimas tampa svarbia sąlyga kokybiškam lietuvių kalbos ugdymui užsienyje. Spalio ir lapkričio mėnesiais mokytojai bei mokyklų vadovai iš 10 šalių dalyvavo nuotoliniuose kvalifikacijos tobulinimo mokymuose, padedančiuose įgyvendinti Lituanistinio švietimo integruotą programą. Programa suteikia ne tik ugdymo pagrindą, bet ir galimybę kurti inovatyvias, vaikų amžių atitinkančias pamokas, integruojant naujausias lituanistinio ugdymo metodikas bei praktines priemones.

Justina Mikeliūnaitė | Pasauliolietuvis.lt

Lietuvių kalbos vaikus užsienyje mokantys pedagogai ir lituanistinių mokyklų vadovai iš Australijos, Japonijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Portugalijos, Prancūzijos, Sakartvelo, Jungtinių Arabų Emyratų, Naujosios Zelandijos praktinių įgūdžių ir idėjų ugdymo turiniui įgyvendinti sėmėsi Nacionalinės švietimo agentūros, vykdančios projekto „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“ veiklą „Lituanistinio švietimo vykdytojų kvalifikacijos tobulinimas“, organizuojamuose mokymuose „Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir pradinis ugdymas pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą“. Taip pat dalyviai galėjo pasirinkti ir papildomą modulį „Lituanistinio švietimo organizavimo vadyba“.

„Mokymų tikslas – tobulinti kompetencijas, būtinas dirbant pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą, ir įgyti praktinių įgūdžių ugdymo turiniui įgyvendinti, taip pat tobulinti lituanistinių švietimo vykdytojų, atliekančių

lituanistinių mokyklų vadovų ar kitas administracines funkcijas, lituanistinio švietimo organizavimo vadybos kompetencijas“, – pabrėžė projekto „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“ poveiklės specialistė Meilė Čeponienė.

Įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programą, dalyviai, atsižvelgdami į mokinių amžių, tyrinėjo kalbinę vaiko raidą, susipažino su vaikų kalbinio ugdymo metodais, būdais ir priemonėmis, taikomais dirbant pagal *Lituanistinio švietimo integruotą programą*, mokymuose apsvarstyti ir aktualūs vaiko psichologijos klausimai.

Sustiprino ne tik žinias, bet ir pasitikėjimą savimi

Viena iš mokymų dalyvių, pirmus metus nuotolines pamokas ikimokyklinukams ir priešmokyklinukams kūrybinėje lituanistinėje mokykloje „Giliukai“ vedanti Rūta Paulionytė-Ahmed pabrėžia, kad mokymai buvo itin vertingi naujokams, pradedantiems dirbti pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą. Mokytoja pastebi, kad lektorė Vilma Vilkytė-Žemaitaitienė programą pristatė itin aiškiai ir struktūruotai, aptardama ir esminius principus, ir detales. Labai pasiteisino ir praktinė dalis, kurioje mokymų dalyviai iškart taikė įgytas žinias ir galėjo pajusti skirtingų šiuolaikinių lituanistinio ugdymo metodų teikiamą naudą.

Graikijos kūrybinė lituanistinė mokykla „Giliukai“ | Mokyklos archyvo nuotr.

Įvairios užduotys įgalino ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo vadovus ir mokytojus kritiškai į(si)vertinti parengties situacijas mokyklose dirbant pagal *Lituanistinio švietimo integruotą programą*. Pasitikrinti savo gebėjimus ir geriau suprasti planavimo logiką seminarų dalyviai turėjo galimybę savarankiško darbo metu – parengdami vienos pamokos planą.

Taigi šie mokymai naujiems mokytojams ne tik suteikė tvirtą žinių pagrindą, bet ir sustiprino pasitikėjimą savimi, atvėrė duris naujoms pažintims, papildė idėjų ir įkvėpimo šaltinių skrynį, praplėtė mąstymą ir praktinių patarimų ir idėjų aruodą, kuris padės kurti dar įdomesnes ir veiksmingesnes pamokas.

Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Užsienio lietuvių skyriumi, nuotolinių mokymų metu daug dėmesio buvo skiriama tiek naujausioms žinioms, tiek praktiniams įgūdžiams įtvirtinti, atliepiant naujausias lituanistinio švietimo tendencijas ir aktualiausius pokyčius. Susirinkę lituanistinių mokyklų vadovai aiškinosi neformaliojo lituanistinio švietimo ir sporto projektų paraiškų rengimo, atsiskaitymo už projektų įgyvendinimą klausimus,

aptarė lietuvių kalbos testavimo sistemos kūrimo patirtis ir aktualijas, vadybos sampratą užsienio lituanistinėje mokykloje, šiuolaikinės švietimo vadybos pagrindinius vadybinius principus ir funkcijas, aktyviai svarstė, kaip telkti mokyklos bendruomenę ir pritraukti tėvus.

Igytas žinias iškart galima pritaikyti pamokose

Kūrybinės lituanistinės mokyklos „Giliukai“ vadovė Ernesta Kazlauskaitė-Tsakona džiaugiasi, kad mokymai specializuoti ir subalansuoti lituanistinėms mokykloms, apimantys ir kontaktines pamokas, ir nuotolinį ugdymą, kuris neretai įvairiuose mokymuose būna pamiršamas. O turint omeny, kad kasmet daugėja virtualių bei mišrių, ir nuotolines, ir kontaktines pamokas siūlančių mokyklų, nuotolinis mokymas tampa vis svarbesne lituanistinio švietimo dalimi.

„Mums labai svarbu, kad mokymus vedė pačios nuotoliu lituanistinį ugdymą atliekančios pedagogės profesionalės“, – pabrėžia E. Kazlauskaitė-Tsakona. O vadovų mokymus ilgametę patirtį mokymų srityje turinti pedagogė siūlytų ateityje rengti pagal besimokančiųjų lygį, kad pradedantieji, naujų, besikuriančių mokyklų vadovai galėtų susipažinti su sistema, projektų teikimo tvarkomis, vadybos principais, o patyrę įstaigų vadovai turėtų daugiau galimybių ir laiko giliau padiskutuoti apie praktinius švietimo vadovų iššūkius ir galimus sprendimus.

Ernesta Kazlauskaitė-Tsakona | Seimo kanceliarijos / Ūlos Liškevičiūtės nuotr.

Tokijo lituanistinės mokyklos „Pelėdžiukai“ vadovė ir mokytoja Giedrė Oki itin vertina, kad seminarus vedę specialistai – Vilniaus lietuvių namų lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Vilma Vilkytė-Žemaitaitienė, specialioji pedagogė, logopedė ekspertė Justina Valterė ir komunikacijos strategas Vaidas Matulaitis – buvo itin atidūs ir draugiški.

„Iš Vilmos ir Justinos sužinojau apie foneminės klausos lavinimo svarbą, iškart savo pamokose pradėjau taikyti įsivertinimą ir refleksiją (tai man buvo naujiena), pamokas pagyvinau sužadinimo dalimi (supažindinimas su tema per pojūčius, smalsumo sukėlimas), pakoregavau ir patobulinau pamokų planus. Vaidas pasidalino patarimais, kaip pristatyti ir reklamuoti lituanistinę mokyklą, kaip pritraukti į ją naujų mokinių. Puikiomis idėjomis dalinosi ne tik lektoriai, bet ir pačios dalyvės mokytojos, pavyzdžiui, „Piešimo diktantu“ ir „Laiko bomba“. Nuoširdžiai ačiū visiems idėjos autoriams, organizatoriams, lektoriams ir dalyvėms už bendrumą ir tikėjimą lietuvių kalbos šviesia ateitimi“, – sako G. Oki, lietuvių kalbos vaikus mokanti tolimojoje Japonijoje.

Giedrė Oki | Asmeninio archyvo nuotr.

Mokymai susideda iš dviejų sesijų: pirma vyko nuotoliniu būdu, kita planuojama rengti kontaktiniu. Tarp jų daroma keleto mėnesių pertrauka, skirta atlikti savarankiškiems darbams. Suskirstytos į kelias grupes mokymų dalyvės kuria sėkmingos mokyklos vizijas, ir jas pristatys antrojoje mokymų dalyje.

Pavasari mokymų dalyviai susitiks Barselonoje

Antroji mokymų dalis – kontaktiniai mokymai – numatomi 2026 m. pavasari Barselonoje. Jų metu bus nagrinėjami Lietuvos ir gyvenamosios šalies kultūrinių kontekstų integravimo į lietuvių kalbos mokymo veiklas klausimai, veiks ugdomųjų veiklų kūrybinės dirbtuvės. Dalyviai mokymų metu lankysis lituanistinėje mokykloje ir stebės kolegų vedamas pamokas, analizuos mokymosi sėkmės pavyzdžius, pristatydami savarankiškai atliktus darbus, dalyvis kūrybiško lituanistinio švietimo organizavimo idėjomis. Be to, bus kuriama palanki aplinka profesinei bendruomenei stiprinti ir tinklams palaikyti.

Pamoka Tokijo lituanistinėje mokykloje „Pelėdžiukai“ | Mokyklos archyvo nuotr.

Būtent pažintys ir diskusijos su kolegomis, dalinimasis realiomis lietuvių kalbos mokymo patirtimis, pasak Prancūzijos virtualios lituanistinės mokyklos „Dialogai“ vadovės ir mokytojos Editos Rakauskaitės, ir yra viena didžiausių mokymų ir mokymosi verčių. Taip pat ji džiaugiasi ir dar kartą pasitvirtinusi vizualios raiškos ir dailės naudojimo pamokose reikšmę. Itin svarbi buvo ir visų dalyvių paminėta logopedės paskaita apie foneminę klausą ir būdus ją lavinti.

Mokymų organizatoriai tikisi, kad mokymų turinys praplės, papildys lituanistinio švietimo organizavimą specifinėmis temomis, praktinėmis užduotimis, o baigę mokymus, dalyviai perteiks įgytą patirtį savo švietimo įstaigų kolegoms.

Projektas „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“ vykdomas pagal 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos [Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos](#) švietimo plėtros programos pažangos priemonę „[Pirmiausia – mokytojas](#)“, finansuojamas Europos socialinio fondo + ir Europos Sąjungos bendrojo finansavimo lėšomis.

Mokytojai ir mokyklų vadovai kasmet turi daugiau galimybių kelti kvalifikaciją ir tobulinti kompetencijas, būtinas dirbant pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą. Ši programa ir kvalifikacijos kėlimo kursai, mokymai ir studijos – nuoseklaus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo komisijos darbo ir strategijos įgyvendinimo rezultatas.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.